

Estem preparats per a una crisi bancària?

El president de la Reserva Federal, Jerome Powell, va fer una estada inusualment llarga a Europa la setmana passada i, després de passar pel Jackson Hole europeu a Sintra, va declarar al Banc d'Espanya que “no podem donar per fet la resiliència del sector financer” i que “les fallides bancàries del 2023 han estat dolorosos recordatoris que no es poden predir totes les tensions que hi pot haver a llarg termini”. Es referia a les fallides del Silicon Valley Bank (SVB), el Signature Bank i el First Republic als EUA, i de Credit Suisse a Europa.

La caiguda dels bancs regionals als EUA té com a causa immediata la ràpida pujada dels tipus d'interès que va portar a pèrdues en la cartera de bons a llarg termini d'aquestes institucions. El cas de l'SBV és paradigmàtic. El 8 de març de 2023 va vendre 21.000 milions de dòlars de bons amb una pèrdua de 1.800 milions per fer front a retirades de dipòsits, i el dijous 9 de març els clients van retirar 42.000 milions de dòlars (per posar-ho en perspectiva, el pànic bancari més gran als EUA havia estat el de Washington Mutual en la crisi de 2008, en què els depositants van treure 16.700 milions de dòlars en 10 dies). En aquest mateix dia es va tuitejar “SVB” unes 200.000 vegades, amb diversos líders empresarials de la comunitat tecnològica cridant a treure els diners del banc, i les accions van baixar un 41%. El matí del divendres 10 de març el banc no tenia liquiditat i els reguladors el van tancar. El diumenge 12 la Reserva Federal va crear el Bank Term Funding Program per assegurar que els bancs podien fer front a les retirades de dipòsits (amb la particularitat extraordinària que les garanties donades pels bancs per rebre ajuda serien valorades sense cap descompte, a la par). El 21 i el 22 de març la secretària del Tresor, Janet Yellen, clarifica que es pot invocar

XAVIER VIVES

PROFESSOR DE L'IESE

l'“excepció de risc sistèmic” quan hi ha perill de contagi del sistema financer i es poden assegurar tots els dipòsits (l'assegurança de dipòsits als EUA és de 250.000 \$ per cada compte individual en un banc, i aquesta quantitat no cobreix els dipòsits corporatius, que normalment són molt més elevats, tal com va passar amb els clients empresarials de l'SVB).

El 28 d'abril la Reserva Federal va publicar un informe autocrític sobre la regulació i supervisió en el cas de l'SVB. L'informe conclou que quatre factors clau van contribuir a la fallida de l'SVB. El primer és que el consell d'administració i els directius no van gestionar bé el risc de l'entitat (de fet, el banc va estar molts mesos sense un *chief risk officer*). El segon és que els supervisors no van apreciar bé la magnitud de les vulnerabilitats d'un banc que s'havia fet més gran i complex. El tercer és que quan aquestes vulnerabilitats van ser identificades no es va actuar amb prou diligència per resoldre-les. Finalment, que la suavització de la regulació per a entitats de la grandària de l'SVB, esmenant la llei Dodd-Frank, va dificultar la supervisió efectiva al rebaixar estàndards.

Tenim pendent dotar el sistema de resolució de bancs amb problemes d'un fons suficient per fer front a una crisi important

Quines lliçons en podem treure, de la crisi de la banca regional als EUA? La primera és que la combinació de la banca electrònica i les xarxes socials fa que els pànics bancaris s'accelerïn molt. La segona és que la regulació i la supervisió s'han d'adaptar. Per exemple, els requisits de liquiditat preveuen que un banc pugui aguantar retirades de dipòsits en un horitzó de 30 dies, quan ara en 24 hores tot està dat i beneït. La supervisió de la liquiditat d'un banc s'ha de fer pràcticament en temps real si la provisió de liquiditat ha de ser efectiva. La tercera, i aquest ara ja és un debat obert: s'ha de veure si el sistema de dipòsit d'assegurança s'ha de modificar, per exemple assegurant els dipòsits corporatius per tal que no es distorsioni el funcionament de les empreses. La quarta, i relacionada amb la tercera, és que tot increment del suport públic comporta més “risc moral”, és a dir, més risc d'oportunisme d'agents econòmics que explotin el sistema. La cinquena és que relaxar els requisits reguladors de bancs de grandària mitjana, com s'ha fet als EUA però no a la Unió Europea (UE), és perillós.

A la UE, i a l'eurozona en particular, la regulació dels bancs és més uniforme i la supervisió més rigorosa. Ara bé, tenim pendent completar la unió bancària amb una assegurança de dipòsit comuna i dotar el sistema de resolució de bancs amb problemes d'un fons suficient per fer front a una crisi important. El fons actual arribaria aproximadament als 75.000 milions d'euros, molt per sota, per exemple, de les garanties explícites i implícites de 200.000 milions en la crisi de Credit Suisse, resolta amb la fusió amb UBS. El BCE ha de curar-se en salut per poder proporcionar liquidat en un procés de resolució, per cobrir possibles pèrdues. I actualment té poca cobertura.